

Δομημένο Πρόγραμμα
Γραπτής Έκφρασης
για μαθητές Α' - Γ'
Δημοτικού

Σύγχρονες Μέθοδοι Έκφρασης και Λόγου

Ειδικά Διαμορφωμένο για Μαθητές
με Μαθησιακές Δυσκολίες και ΔΕΠ-Υ

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο	4
Γραπτή έκφραση	8
Μορφοσύνταξη	8
Σχηματισμός προτάσεων	16
Λέξη ως πρότυπο	30
Πρόταση ως πρότυπο	31
Κείμενο ως πρότυπο	32
Χρονική Ακολουθία	33
Χρονογραμμή	40
Τονισμός	43
Σημεία Στίξης	46
Εμπλουτισμός προτάσεων με επίθετα	50
Εμπλουτισμός προτάσεων με Επιρρήματα	53
Επέκταση προτάσεων	59
Βοηθητικές λίστες λέξεων	60
Πρόσκληση	62
Συνέχιση ιστορίας	67
Καθοδηγούμενες ερωτήσεις	72
Στρατηγικές Γραπτής Έκφρασης	75
Παραγωγή Γραπτού Λόγου	87
Τεχνική Αυτοδιόρθωσης	95
Παράρτημα	97

Θεωρητικό υπόβαθρο

Η παραγωγή ενός επικοινωνιακού κειμένου είναι μια δύσκολη, σύνθετη και πολύπλοκη διαδικασία με την οποία ο μαθητής έρχεται αντιμέτωπος με την είσοδό του στη σχολική τάξη. Πρόκειται για μια διδάξιμη δραστηριότητα η οποία και αποτελεί στόχο του σχολείου και αφορά την ανάπτυξη των μεταγνωσιακών δεξιοτήτων των μαθητών. Έτσι, οι μαθητές προκειμένου να μάθουν να γράφουν με επάρκεια και ακρίβεια αλλά και για να χρησιμοποιούν το γραπτό ως ένα μέσο επικοινωνίας, χρειάζεται να αναπτύξουν σε επαρκή βαθμό ποικίλες δεξιότητες, γνώσεις και στρατηγικές.

Προβλήματα παραγωγής γραπτού λόγου:

Κάποιες φορές οι μαθητές συναντούν αρκετές δυσκολίες κατά τη σύνθεση ενός κειμένου. Συγκεκριμένα, ο μαθητής που αποκτά τη στιγμή εκείνη το ρόλο του δημιουργού παρουσιάζει δυσκολίες που αφορούν τη δομή, τη μορφοσύνταξη και τη γραπτή έκφραση.

Τα προβλήματα παραγωγής του γραπτού λόγου μπορούμε να τα χωρίσουμε σε:

α) Προβλήματα γνωστικών – μεταγνωστικών δεξιοτήτων (δυσκολίες συγγραφέα):

- Προβλήματα με τις γνωστικές, μεταγνωστικές δεξιότητες.
- Προβλήματα σχεδιασμού.
- Προβλήματα βελτίωσης ιδεών.

β) Προβλήματα μηχανιστικών δεξιοτήτων (δυσκολίες γραμματέα):

- Προβλήματα γραφής με το χέρι.
- Προβλήματα ορθογραφίας.
- Προβλήματα λεξιλογίου.
- Προβλήματα στίξης, σύνταξης, τονισμού, χρήσης πεζών-κεφαλαίων (Παντελιάδου, 2000).

Στρατηγικές ανάπτυξης της δεξιότητας παραγωγής γραπτού λόγου:

- Εύρεση της κεντρικής ιδέας και των επιμέρους στοιχείων του μηνύματος.
- Καταιγισμός ιδεών.
- Χρήση πηγών (λεξικά, κατάλογοι λέξεων, βιβλία γραμματικής).
- Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης (δηλ. σύνδεση με ήδη γνωστό υλικό).
- Προσαρμογή του μηνύματος στις γλωσσικές γνώσεις των μαθητών.
- Προσοχή (π.χ. στη δομή, το περιεχόμενο, το ύφος, τη φραστική δομή, το λεξιλόγιο, τη στίξη ή τις ανάγκες του ακροατηρίου).
- Αυτοέλεγχος.

3) Γράψε αυτό που δείχνουν οι εικόνες.

Ποιος;

Κάνει;

Τι;

Ποιος;

Κάνει;

Τι;

Ποιος;

Κάνει;

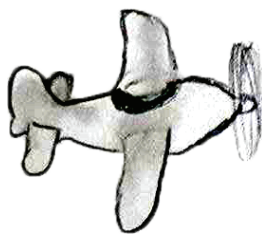

Τι;

Χρονική Ακολουθία

1) Βάλε στη σειρά τις εικόνες και γράψε την ιστορία.

Τονισμός

Η ιστορία του κύριου Τονούλη!

Τονισμός σε επίπεδο λέξης

1) Κόλλησε τους τόνους που θα βρεις στο παράρτημα(σελ.98) στην κατάλληλη θέση.

αντιγραφο

χλωμος

φωναζω

διαταγη

ανθρωπος

κολυμβηση

μολυβι

τετραδιο

3) Σου δίνονται οι λέξεις βοηθοί και η παλάμη καθοδηγούμενης γραφής για να δημιουργήσεις μία καλοκαιρινή ιστορία (3π-Τι-Γιατί).

καλοκαίρι, τρέχω, παίζω, νερό, θάλασσα, βουτώ, ήλιος